

Sisällys

1	Käsi­kirjoituksen lähettäminen.....	1
2	Teksti.....	2
3	Taulukot, kuviot, kartat ja kuvat.....	3
4	Lähteet.....	3
4.1	Lähdeviitteet leipätekstissä.....	3
4.2	Lähdeluettelo.....	4
4.3	Aakkostettuja esimerkkejä.....	9

1 Käsi­kirjoituksen lähettäminen

Kaikki Virittäjään tarjotut kirjoitukset lähetetään toimitukseen OJS-järjestelmässä (<http://journal.fi/virittaja>). Kirjoituksen lähettäminen OJS-järjestelmässä edellyttää rekisteröitymistä kirjoittajaksi (ks. <http://journal.fi/virittaja/information/authors>).

Tekstitiedostot voi lähettää Word-tiedostona (.doc ja .docx-päätteet) tai RTF-muodossa (.rtf). Artikkelien ja katsausten suositeltava pituus on 20–25 liuskaa (48 000–60 000 merkkiä välilyönneittä) ja havaintojen 5–15 liuskaa (12 000–36 000 merkkiä välilyönneittä) ja keskustelupuheenvuorojen korkeintaan 5 liuskaa (12 000 merkkiä). Kirja-arviot ovat yleensä 3–6 liuskan (7 000–15 000 merkin) mittaisia; niistä, kuten myös laajemmista tieteellisistä arvioista (noin 10 liuskaa eli 24 000 merkkiä), on sovittava etukäteen kirjallisuustoimittajan kanssa.

Kirjoittaja vastaa itse arvioitavaksi lähetettävän version **anonymisoinnista**. Anonymisoidussa tekstissä ei tule viitata tekijään, tekijän omaan tutkimukseen eikä tutkimushankkeeseen sillä tavoin, että tekijä on helposti tunnistettavissa. Lähdeviittauksiin voi tekijän kohdalle halutessaan merkitä esim. N. N. ja lähdeluettelosta poistaa teoksen tai artikkelin tiedot.

Kirjoituksen jättämisen yhteydessä kirjoittajan tulee täyttää OJS-järjestelmässä pyydettyt tiedot mahdollisimman huolellisesti (yhteystiedot, asiasanat, tutkimusta tukeneet tahot, tiivistelmät). Jokaisesta kirjoituksesta, myös kirja-arvioista ja lektioista, tulee antaa 1–5 **asiasanaa**, jotka kuvaavat kirjoituksen sisältöä: aihetta, menetelmää ja teoriaa.

Artikkelien mukaan on lisäksi liitettävä noin 200 sanan mittainen suomen- ja englanninkielinen, kirjoituksen ydinkohdat selvästi esiin tuova **tiivistelmä**. Tiivistelmä kirjoitetaan passiivissa tai yksikön kolmannessa persoonassa (esim. *Artikkeli käsittelee*). Tiivistelmät jätetään OJS-järjestelmässä niitä varten varatussa kohdassa *Abstrakti*. Englanninkielisen tiivistelmän yhteydessä tulee olla myös otsikko. Virittäjän toimitus tarkistuttaa englanninkielisen tiivistelmän kieliasun kääntäjällä.

Vertaisarvioitavien kirjoitusten (artikkelien, katsausten ja havaintojen) yhteydessä on syytä kertoa **saatekirjeessä** (kohdassa *Viesti toimitukselle*) toimitukselle, ketkä käsikirjoitusta ovat kommentoineet ja mihin hankkeeseen kirjoitus mahdollisesti liittyy.

2 Teksti

Kaikki kirjoitukset tulee lähettää kielellisesti, tyylillisesti ja teknisesti viimeistellyssä muodossa. Tarvittaessa toimitus voi pyytää kirjoittajaa tarkistuttamaan kirjoituksensa kieliasun asiantuntijalla.

Teksti kirjoitetaan rivinvälillä 1,5 ja riittävän suurin marginaalein (vähintään 2,5 cm) siten, että yhdessä liuskassa on noin 2 400 merkkiä (välilyönneittä). Sivut numeroidaan.

Väliotsikot ovat varsinkin pitemmissä kirjoituksissa suositeltavia. Artikkeleissa ja katsauksissa on käytössä kaksi väliotsikkotasoa, jotka numeroidaan; muissa kirjoituksissa käytetään vain yhden tason väliotsikoita ilman numerointia. Eritasoisia otsikoita (esim. 2 ja 2.1) ei merkitä peräkkäin, vaan niiden väliin sijoitetaan tekstiä. Runsaite alaviitteitä on syytä välttää. Kuvaus yhteisartikkelin kirjoittajien vastuista merkitään alaviitteeseen artikkelin alkuun vertaisarvioinnin jälkeen.

Esimerkiksi:

Harri Mantila vastaa pääosin artikkelin dialektologisesta ja Matti Leiviskä historiallisesta osuudesta.

Tekstin asettelussa ei tule käyttää tekstinkäsittelyohjelmien automaattisia muotoiluja, kuten tavutusta, oikean reunan tasausta tai esimerkkien ja otsikkojen automaattista numerointia. Pelkkiä suuraakkosia ei käytetä edes otsikoissa. Välilyöntiä ei käytetä kappaleiden sientämiseen tai muuhun tekstin muotoiluun. Kappaleita ei sisennetä myöskään sarkaimin. Muotoilut ovat riittäviä, kun käsikirjoituksesta erottuvat kappaleiden rajat (kappaleen automaattinen sisennys voi olla käytössä) sekä väliotsikot, esimerkit, keskustelunäytteet ja kappaleen mittaiset lainaukset muusta tekstistä. Teksti kirjoitetaan Times New Roman -kirjasimella (12 pt). **Keskustelulitteraateissa** käytetään Courier-kirjasinta (ei kirjasinta Courier New) ja litteroinnin erikoismerkeissä (esim. sävelkorkeuden vaihtelua osoittavissa nuolissa) kirjasinta Symbol. Mikäli kirjoituksessa on foneettisia tai muita erikoismerkkejä, käsikirjoituksesta voi tarvittaessa lähettää tekstitiedoston lisäksi pdf-muotoisen tiedoston OJS-järjestelmän kohdassa *Liitetiedostot*. Kirjoittajan tulee kuitenkin itse oikovedosvaiheessa tarkistaa, että erikoismerkit ovat varmasti oikein.

Kielenainekset ja mahdolliset termit merkitään tekstiin *kursiivilla*. **Lihavointia** voidaan käyttää erotettaessa morfeemeja tai sanoja kielenaineksista (esim. *talo-ssa-ni-kin*). Alleviivausta ei käytetä.

Esimerkit ja lainaukset erotetaan muusta tekstistä tyhjällä rivillä. Esimerkit numeroidaan manuaalisesti.

Kirja-arviot otsikoidaan, ja otsikko on eri kuin arvioitavan kirjan otsikko. Väliotsikot ovat suotavia varsinkin pitkissä arvioissa. Pääotsikon alle merkitään tiedot arvioitavasta teoksesta (tekijän nimi, teoksen nimi, mahdollinen julkaisusarja, kustannuspaikka, kustantaja, ilmestymisvuosi, teoksen sivumäärä sekä ISBN-numero).

Esimerkiksi:

Klaus Laalo: *Lapsen varhaiskielioppi ja miniparadigmat*. Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran Toimituksia 1309. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura 2011. 286 s. ISBN 978-952-222-259-6.

Väitöksenalkajaisitelmien loppuun laitetaan väitöskirjan julkaisutiedot ja mahdollinen verkko-osoite, jossa väitöskirja tai artikkeliväitöskirjan yhteenveto on luettavissa. Lisäksi merkitään kirjoittajan yhteystiedoksi sähköpostiosoite.

Esimerkiksi:

Katja Västi: *Verbittömät tapahtumanilmaukset. Suunnannäyttäjinä LÄHDE- ja KOHDE-konstruktio.* Acta Universitatis Ouluensis. Series B Humaniora 107. Oulu: Oulun yliopisto 2012. Kirja on luettavissa osoitteessa <http://urn.fi/urn:isbn:9789526200248>.

Artikkelien ja kaikkien muiden kirjoitusten paitsi lektioiden loppuun lisätään kirjoittajan yhteystietojen lisäksi esittely.

Esimerkiksi:

Kirjoittaja on väitöskirjatutkija/yliopistonlehtori X:n yliopistossa.

Kirjoittaja on englannin kielen professori X:n yliopistossa ja toimi N. N.:n vastaväittäjänä.

Kirjoittaja on äidinkielenopettaja Y:n lukiossa.

Kirjoittaja on sosiolingvisti X:n yliopistossa ja tutkii Y:tä.

3 Taulukot, kuviot, kartat ja kuvat

Tavanomaiset taulukot, jotka on tehty Word- tai Excel-ohjelmalla, voivat olla samassa Word-tiedostossa muun tekstin kanssa. Taulukoihin ei tehdä muotoiluja, kuten värejä tai solujen yhdistämiä. Muut taulukot sekä kaikki kuvat, kuviot ja kartat on ladattava käsikirjoituksen mukaan erillisinä tiedostoina OJS-järjestelmän *Lataa käsikirjoitus* -välilehdellä. Valokuvat ja kartat ladataan kuvatiedostoina, mieluiten mustavalkoisina. Kuviot voi ladata myös Word- tai Excel-tiedostoina. Kaikki taulukot ja kuviot numeroidaan ja nimetään, esimerkiksi ”Taulukko 1. Verbityypit ja niiden infinitiivivartalot.”

Hyvän painojäljen saavuttamiseksi on suositeltavaa toimittaa kaaviot ja muut viivapiirroksiset vektorigrafiikkana (tallennusmuotoja esim. .svg, .ia ja .cdr). Kuvien tuetut tiedostomuodot ovat tavallisimmat eli .jpg, .png, .pdf ja .tiff. Muista tiedostomuodoista kannattaa neuvotella toimitussihteerin kanssa. Valokuvien vähimmäistarkkuus on 300 dpi, viivapiirrosten ja karttojen 600 dpi.

4 Lähteet

4.1 Lähdeviitteet leipätekstissä

Lähdeviitteet sijoitetaan tekstiin sulkuihin seuraavasti:

(Penttilä 1957: 77; Lehikoinen & Kiuru 1991: 156; Kolehmainen 2005, 2010).

Leipätekstissä lähteeseen viitataan yleisimmin kirjoittajan nimellä, ilmestymisvuodella ja sivunumerolla.

Esimerkiksi:

”Leinon (1997: 33) mukaan – – ” tai

”Xxx xxx xxx (Leino 1997: 33).”

Jos kirjoittajia on useampia, käytetään leipätekstissä *ja*-sanaa kahden viimeisen kirjoittajan välissä, kun taas sulkeisiin sijoitetussa viitteessä kirjoittajat erotetaan &-merkillä.

Esimerkiksi:

”Hakulisen ja Karlssonin mukaan (1979: 111) – –” tai

”Xxx xxx xxx (Hakulinen & Karlsson 1979: 111).”

Jos kirjoittajia on enemmän kuin kaksi, ensi kertaa viitattaessa mainitaan kaikkien kirjoittajien nimet. Myöhemmin viitteenä käytetään vain ensimmäisen kirjoittajan nimeä ja merkintää *ym.*.

Jos tekstissä viitataan toimitettuun teokseen kokonaisuudessaan, lyhenne *toim.* merkitään myös viitteeseen.

Esimerkiksi:

”– – ovat olleet keskeisiä tutkimuskohteita kakkoskielisen vuorovaikutuksen keskusteluanalyttisessä tutkimuksessa (ks. esim. Gardner & Wagner toim. 2004).”

Esimerkiksi sanakirjoihin, jotka on lueteltu lähteissä nimen eikä kirjoittajan perusteella, viitataan teoksen nimellä. Tällaisista teoksista kannattaa usein käyttää lyhenteitä, jotka esitellään ensimmäistä kertaa käytettäessä. Isoon suomen kielioppiin voi viitata joko lyhenteellä ISK (painettu kirja) tai VISK (verkkooversio).

Esimerkiksi:

”*Nyky-suomen sanakirja* (NS) luettelee verbin käytöstä seuraavia esimerkkejä – –”

”*Ison suomen kieliopin* (ISK § 336) mukaan – –”

”*Eurooppalaisen viitekehysten* (2003) taitotasoasteikon mukaan – –”

Sanakirjojen sana-artikkeleihin viitattaessa käytetään lyhennettä s.v. (= *sub voce*) ja hakusanaa kursivoituna, ei sivunumeroa.

Esimerkiksi:

”Xxx xxx xxx (NS s.v. *kulkea*).”

Leipätekstissä kursivoidaan kokonaisten teosten (kuten *Iso suomen kielioppi*) nimet. Artikkeleiden ja esitelmien nimet erotetaan muusta tekstistä lainausmerkein; samoin voidaan menetellä tarpeen mukaan myös esimerkiksi monografiateoksen lukujen kanssa (lähinnä kirja-arvioissa). Jos teoksen tai artikkelin nimi rakentuu otsikosta ja alaotsikosta, niiden väliin merkitään **leipätekstissä** piste ja alaotsikko aloitetaan isolla alkukirjaimella.

Julkaisemattomiin käsikirjoituksiin viitataan tekstissä seuraavasti (tarkemmat ohjeet tällaisten lähteiden käytöstä ovat kohdassa *Lähdeluettelo, Julkaisemattomat käsikirjoitukset*):

Esimerkiksi:

”Kallion (tulossa 2013) mukaan – –.”

”Olen käsitellyt aihetta – – toisaalla (Jääskeläinen, tekeillä).”

4.2 Lähdeluettelo

Lähdeluettelo laaditaan tekijän sukunimen tai tekijän puuttuessa teoksen nimen mukaiseen aakkosjärjestykseen. Luettelossa ilmoitetaan tekijän sukunimi ja etunimi tavallisin kirjaimin tai kapiteeleilla (eli pienen kirjaimen kokoisilla isoilla kirjaimilla, esim. PAAVOLA, MATTI).

Pelkkiä isoja kirjaimia **ei pidä käyttää**. Tekijän nimen jälkeen ilmoitetaan julkaisuvuosi, teoksen nimi kursivoituna, mahdollinen julkaisusarjan nimi, kustantajan toimipaikoista ensimmäinen ja kustantaja, jonka nimi kirjoitetaan kokonaan (poikkeus: WSOY). Viitteen loppuksi merkitään julkaisun DOI-tunniste kokonaisuena URL-linkkinä. Luetteloon ei tehdä sisennyksiä. Kappaletta vaihdetaan ainoastaan silloin, kun siirrytään lähteestä toiseen.

Vieraskielisen teoksen **nimi** kirjoitetaan kyseisen kielen konventioiden mukaisesti. Englanninkielisten teosten nimet kirjoitetaan alkukirjainta lukuun ottamatta kuitenkin pienillä kirjaimilla. Isoja alkukirjaimia käytetään silti sanoissa, joihin muutenkin kuuluu iso alkukirjain (esim. erisnimissä ja kielten nimissä). Mahdollisen julkaisusarjan nimi kirjoitetaan alkuperäisen kirjoitusasun mukaisesti (esim. *Linguistische Arbeiten*). Lähteiden **selitykset** (kuten *toim., s., korjattu painos*) annetaan suomeksi. Kustantajan **toimipaikka** sen sijaan ilmoitetaan sillä kielellä, jolla se on teoksessa annettu (Berlin, London, Stockholm, Tartu).

Monografiat

- GENETTE, GÉRARD 1997 [1987]: *Paratexts. Threshold of interpretation*. Kääntänyt Jane E. Lewin. Cambridge: Cambridge University Press.
- HAKULINEN, AULI – KARLSSON, FRED 1979: *Nykysuomen lauseoppia*. Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran Toimituksia 350. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura.
- IKOLA, OSMO 1961: *Das Referat in der Finnischen Sprache. Syntaktisch-stilistische Untersuchungen*. Suomalaisen Tiedeakatemia Toimituksia B 121. Helsinki: Suomalainen Tiedeakatemia.
- LEHIKONEN, LAILA 1994: *Suomea ennen ja nyt. Suomen kielen kehitys ja vaihtelu*. Helsinki: Finn Lectura.
- MANNINEN, ILMARI 1929: *Soome sugu rahvaste etnograafia*. Tartu: Loodus.
- REISS, KATHARINA – VERMEER, HANS J. 1984: *Grundlegung einer allgemeinen Translationstheorie*. Linguistische Arbeiten 147. Tübingen: Max Niemeyer Verlag.
- YUS, FRANCISCO 2011: *Cyberpragmatics. Internet-mediated communication in context*. Amsterdam: John Benjamins. <https://doi.org/10.1075/pbns.213>.

1. Monografioiden lähteessä ilmoitetaan **tekijän** nimi kapiteeleilla (eli pienen kirjaimen kokoisilla isoilla kirjaimilla), joiden alkukirjaimet ovat isot; pelkkiä isoja kirjaimia ei pidä käyttää. Mikäli tekijöitä on useampi kuin yksi, nimet erotetaan ajatusviivalla.
2. Ilmoitetaan **teoksen julkaisuvuosi**. Jos teoksen julkaisuvuosi on eri kuin alkuperäinen ilmestymisvuosi, alkuperäinen vuosi merkitään hakasulkeisiin.
3. Ilmoitetaan teoksen **nimi** kursivoituna. Jos nimi rakentuu otsikosta ja alaotsikosta, osien väliin merkitään piste, ellei alkuperäisessä teoksessa ole muuta isoa välimerkkiä (kysymys- tai huutomerkkiä).
4. **Laitos** ilmoitetaan, jos siihen on tehty muutoksia. Mahdollinen kääntäjä ilmoitetaan teoksen nimen jälkeen (ks. esimerkkiä *Genette 1997 [1987]*).
5. Jos teos kuuluu johonkin **julkaisusarjaan**, ilmoitetaan sen nimi ja osan numero.
6. **Kustantajan toimipaikoista** ilmoitetaan ensimmäinen sillä kielellä, jolla se on teoksessa annettu.
7. Ilmoitetaan **kustantajan** nimi. Siitä ei käytetä lyhennettä, vaan se kirjoitetaan kokonaan (poikkeus: WSOY).

Toimitetut teokset

MÄNTYNEN, ANNE – SHORE, SUSANNA – SOLIN, ANNA (toim.) 2006: *Genre – tekstilaji*. Tietolipas 213. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura.

Painamattomat opinnäytteet

ROMPPANEN, MERI 2011: *Toisen tavun vokaalin puolipituus viiden liperiläisnuoren puheessa*. Suomen kielen pro gradu -tutkielma. Itä-Suomen yliopisto.

MARTIN, MAISA 1989: *Amerikansuomen morfologiaa ja fonologiaa*. Suomen kielen lisensiaatintutkielma. Jyväskylän yliopisto.

1. Ilmoitetaan **tekijän** nimi kapiteeleilla (eli pienen kirjaimen kokoisilla isoilla kirjaimilla), joiden alkukirjaimet ovat isot; pelkkiä isoja kirjaimia ei pidä käyttää.
2. Ilmoitetaan opinnäytteen **julkaisuvuosi**.
3. Ilmoitetaan opinnäytteen **nimi** kursivoituna. Jos nimi on kaksiosainen, eri osien väliin merkitään piste, ellei alkuperäisessä teoksessa ole muuta isoa välimerkkiä (kysymys- tai huutomerkkiä).
4. Ilmoitetaan **oppiaine** ja **opinnäytteen laatu**, esim. pro gradu -tutkielma, lisensiaatintutkielma tai tohtorinväitöskirja (vain jos väitöskirjaa ei ole julkaistu joko painettuna tai sähköisesti).
5. Ilmoitetaan **yliopisto**, jossa tutkielma on tehty.

Artikkelit

COUPER-CUHLEN, ELIZABETH 1992: Contextualizing discourse. The prosody of interactive repair. – Peter Auer & Aldo di Luzio (toim.), *The contextualization of language* s. 337–364. Amsterdam: John Benjamins.

KURHILA, SALLA – LILJA, NIINA 2017: Toisto ja korjauksen rajat. – *Virittäjä* 121 (2) s. 213–243. <https://doi.org/10.23982/vir.56632>.

PAIKKALA, SIRKKA 2000: Nimistönsuunnittelu kunnissa. – Sirkka Paikkala (toim.), *Kaavanimien hätäkaste. Nimistönsuunnittelu kunnissa 1999* s. 7–57. Kotimaisten kielten tutkimuskeskuksen julkaisuja nro 113. Helsinki: Kotimaisten kielten tutkimuskeskus & Suomen kuntaliitto.

PULKKINEN, PAAVO 1963: Havaintoja adessiivin käytöstä. – *Virittäjä* 67 (4) s. 318–338.

SACKS, HARVEY – SCHEGLOFF, EMMANUEL A. – JEFFERSON, GAIL 1974: A simplest systematics for the organization of turn-taking for conversation. – *Language* 50 (4) s. 696–735. <https://doi.org/10.2307/412243>.

1. Ilmoitetaan **tekijän** nimi kapiteeleilla (eli pienen kirjaimen kokoisilla isoilla kirjaimilla), joiden alkukirjaimet ovat isot; pelkkiä isoja kirjaimia ei pidä käyttää. Mikäli tekijöitä on useampi kuin yksi, heidän nimensä erotetaan toisistaan ajatusviivalla.
2. Ilmoitetaan teoksen **julkaisuvuosi**.
3. Ilmoitetaan **artikkelin nimi**.
4. Jos kysymyksessä on kokoomateos, sen **toimittajan** nimi ilmoitetaan ja erotetaan artikkelin nimestä ajatusviivalla. Toimittajan etunimi kirjoitetaan ensin. Mikäli toimittajia on useampi kuin yksi, heidän nimensä erotetaan toisistaan pilkulla; kahden viimeisen nimen väliin

pannaan kuitenkin &-merkki. Nimen jälkeen merkitään sulkeisiin **lyhenne** *toim.* aina suomeksi.

5. Ilmoitetaan **kokoomateoksen** tai **lehden** nimi. Se kursivoidaan. Jos teoksen nimi on kaksiosainen, eri osien väliin merkitään se piste, ellei alkuperäisessä teoksessa ole muuta isoa välimerkkiä (kysymys- tai huutomerkkiä). Jos kysymyksessä on lehti, sen nimi erotetaan artikkelin nimestä ajatusviivalla. Lehden nimi kirjoitetaan alkuperäisen kirjoitusasun mukaisesti (esim. *Journal of Pragmatics*).

6. Tieteellisen lehden nimen jälkeen ilmoitetaan joko lehden vuosikerta ja lehden numero sulkeisiin (esim. *Virittäjä* 118 (2)) tai lehden numero ja julkaisuvuosi (esim. *Kielikello* 1/2004).

7. Sekä kokoomateoksen nimen että lehden nimen ja vuosikerran jälkeen ilmoitetaan artikkelin **sivunumerot**. Niitä ei eroteta pilkulla kokoomateoksen nimestä eikä lehden nimestä ja vuosikerrasta.

8. Kokoomateoksesta ilmoitetaan kustantajan **toimipaikoista** ensimmäinen sillä kielellä, jolla se on teoksessa annettu.

9. Kokoomateoksesta ilmoitetaan **kustantajan** nimi. Siitä ei käytetä lyhennettä, vaan se kirjoitetaan kokonaisena (poikkeus: WSOY).

10. Lopuksi ilmoitetaan artikkelin **DOI-tunnus**, mikäli se artikkelilla on. Tunnus tulee esittää kokonaisena URL-linkkinä, joka alkaa <https://doi.org/>.

Teokset, jotka on tehnyt laaja toimituskunta (esim. sanakirjat) tai joiden kirjoittaja ei ole tiedossa

Nykysuomen sanakirja. Helsinki: WSOY 1951–1961.

Missale Aboense, secundum ordinem fratrum praedicatorum [1488]. Näköispainos.

Toimittanut Martti Parvio. Porvoo: Suomen Kirkkohistoriallinen Seura 1971.

Suomen kielen perussanakirja. Helsinki: Valtion painatuskeskus & Kotimaisten kielten tutkimuskeskus 1990–1994.

SPK = *Suomalainen paikannimikirja*. Päätoimittaja Sirkka Paikkala. Kotimaisten kielten tutkimuskeskuksen julkaisuja 146. Helsinki: Karttakeskus & Kotimaisten kielten tutkimuskeskus 2007.

1. Ilmoitetaan teoksen **nimi**, joka kursivoidaan. Jos teoksen nimi on kaksiosainen, eri osien väliin merkitään piste, ellei alkuperäisessä teoksessa ole muuta isoa välimerkkiä (kysymys- tai huutomerkkiä).

2. Jos teoksesta on **erikoistietoja** (esim. jos se on näköispainos), ne ilmoitetaan teoksen nimen jälkeen.

3. Jos teoksella on **toimittaja**, se ilmoitetaan sanan *toimittanut*-jälkeen. Laajan toimituskunnan laatimista teoksista ilmoitetaan päätoimittaja (ks. esimerkki SPK).

4. Ilmoitetaan kustantajan **toimipaikoista** ensimmäinen.

5. Ilmoitetaan kustantajan nimi. Siitä ei käytetä lyhennettä, vaan se kirjoitetaan kokonaisena (poikkeus: WSOY).

6. Kustantajan jälkeen ilmoitetaan teoksen **julkaisuvuosi** tai -vuodet.

Lyhenteet

Eurooppalainen viitekehys = Eurooppalainen kielten oppimisen, opettamisen ja arvioinnin yhteinen viitekehys. Helsinki: WSOY 2003.

ISK = HAKULINEN, AULI – VILKUNA, MARIA – KORHONEN, RIITTA – KOIVISTO, VESA – HEINONEN, TARJA RIITTA – ALHO, IRJA 2004: *Iso suomen kielioppi.* Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura.

KS = Kielitoimiston sanakirja. 2018. Helsinki: Kotimaisten kielten keskus. URN:NBN:fi:kotus-201433. <https://www.kielitoimistonsanakirja.fi/#/..> Päivitettävä julkaisu. Päivitetty 6.6.2018 (20.2.2019).

Lönnr. = Elias Lönnrot: *Suomalais-Ruotsalainen sanakirja.* Helsinki 1874–1880.

SMSA = Suomen murteiden sana-arkisto. Helsinki: Kotimaisten kielten keskus.

SSA 1 = *Suomen sanojen alkuperä. Etymologinen sanakirja. 1 A–K.* Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura & Kotimaisten kielten tutkimuskeskus 1992.

VISK = HAKULINEN, AULI – VILKUNA, MARIA – KORHONEN, RIITTA – KOIVISTO, VESA – HEINONEN, TARJA RIITTA – ALHO, IRJA 2008: *Iso suomen kieliopin verkkoversio.* Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, Kotimaisten kielten tutkimuskeskus, Helsingin yliopiston suomen kielen ja kotimaisen kirjallisuuden laitos. URN:ISBN:978-952-5446-35-7. <https://scripta.kotus.fi/visk/etusivu.php>. (11.5.2021).

Jos lähteeseen on tekstissä (tai lähdeluettelossa) viitattu lyhenteellä, lyhenne selitetään lähdeluettelossa oikean kirjaimen kohdalla.

Esitelmät

ETELÄMÄKI, MARJA 2010: Subordinated activities? Esitelmä seminaarissa Cognitive and discourse perspectives on subordination. Helsingin yliopisto, 8.–10.3.2010.

Julkaisemattomat käsikirjoitukset

Epätarkkoja *tulossa*-lähteitä pyritään välttämään. Jos käsikirjoitus on hyväksytty julkaistavaksi ja sen ilmestymisvuosi ja kustannustiedot ovat tiedossa, siihen viitataan ilmauksella *tulossa + vuosiluku* ja sen tiedot ilmoitetaan lähdeluettelossa. Jos käsikirjoitusta ei ole hyväksytty julkaistavaksi ja sen varmasti paikkansa pitäviä julkaisutietoja ei ole olemassa, viitataan mahdollisuuksien mukaan esimerkiksi pidettyyn esitelmään. Lähdeviitteen voi myös laittaa alaviitteeksi, jossa todetaan esimerkiksi, että ”XX käsittelee tätä tekeillä olevassa käsikirjoituksessaan/tutkimuksessaan ja toteaa XXX”, jolloin käsikirjoituksen voi mainita lähdeluettelossa, mutta se ei ole välttämätöntä.

Julkaisemattomiin käsikirjoituksiin, kuten esitarkastuksessa oleviin väitöskirjakäsikirjoituksiin, jotka ovat tiettävästi olemassa ja tarvittaessa lukijoiden saatavilla, voidaan poikkeuksellisesti viitata ilmauksella *tekeillä*.

JÄÄSKELÄINEN, ANNI (tekeillä): Todisteena äänen kuva. Suomen kielen imitatiivikonstruktio. Väitöskirjan käsikirjoitus. Helsingin yliopiston suomen kielen, suomalais-ugrialaisten ja pohjoismaisten kielten ja kirjallisuuden laitos.

KALLIO, PETRI (tulossa 2013): The prehistoric Germanic loanword strata in Finnic. – Petri Kallio & Riho Grünthal (toim.), *Linguistic map of prehistoric North Europe.* Mémoires de la Société Finno-Ougrienne. Helsinki: Société Finno-Ougrienne.

Verkkolähteet

- Child language bulletin* 21:2. November 2001. <http://iascl-www.uia.ac.be> (15.3.2002).
- MARTIN, ALICE 2001: A translator's view of translation norms. – *Helsinki English Studies* 1. <http://blogs.helsinki.fi/hes-eng/volumes/volume-1-special-issue-on-translation-studies/a-translators-view-of-translation-norms-alice-martin/> (25.3.2011).
- NOUSIAINEN, MARJA 2012: Suomen kieli, valtakieli, maailman suurimpia. – *Tätä tutkimme* -blogi Suomen Akatemian Tietysti.fi-sivustolla. <http://www.aka.fi/fi/T/Tiedeutiset2/Tata-tutkimme/Suomen-kieli-valtakieli-maailman-suurimpia/> (12.12.2012).
- NÄRHI, EEVA MARIA 1985: Kaavanimistön suunnittelu. – *Kielikello* 2/1985. <https://www.kielikello.fi/-/kaavanimiston-suunnittelu>. (11.5.2021).

Verkossa ilmestyneen kirjoituksen tiedot merkitään soveltuvilta osin niin kuin monografioissa ja artikkeleissa. Verkkosivun osoite aloitetaan pienellä kirjaimella. Osoitteessa ei käytetä kursiviiva. Osoitteen perään kirjoitetaan sulkeissa päivämäärä, jona lähde on internetistä saatu tai tarkistettu. Jos verkkojulkaisulla on pysyvä URN-osoite tai DOI-tunnus, ei päivämäärä ole tarpeen.

Myös painettujen julkaisujen lähdetietojen perään voidaan lisätä verkkosivun osoite, mikäli teos tai artikkeli on saatavana myös verkosta. Esimerkiksi:

- KUUKKA, KATRI – METSÄMUURONEN, JARI 2016: *Perusopetuksen päättövaiheen suomi toisena kielenä (S2) -oppimäärän oppimistulosten arviointi 2015*. Julkaisut 13:2016. Helsinki: Kansallinen koulutuksen arviointikeskus. <https://karvi.fi/publication/perusopetuksen-paattovaiheen-suomi-toisena-kielena-s2-oppimaaran-oppimistulosten-arviointi-2015/>.

4.3 Aakkostettuja esimerkkejä

- BYBEE, JOAN L. 1985: *Morphology. A study of the relation between meaning and form*. Typological Studies in Language 9. Amsterdam: John Benjamins.
- Child language bulletin* 21:2. November 2001. <http://iascl-www.uia.ac.be> (15.3.2002).
- COUPER–CUHLEN, ELIZABETH 1992: Contextualizing discourse. The prosody of interactive repair. – Peter Auer & Aldo di Luzio (toim.), *The contextualization of language* s. 337–364. Amsterdam: John Benjamins.
- DIJK, TEUN A. VAN 1997a: Political discourse and racism. Describing others in Western parliaments. – Stephen Harold Riggins (toim.), *The language and politics of exclusion. Others in discourse* s. 31–64. Thousand Oaks: Sage.
- 1997b: What is political discourse analysis? – Jan Blommaert & Chris Bulcaen (toim.), *Political linguistics* s. 11–52. Amsterdam: John Benjamins Publishing Company.
- GARDNER, ROD – WAGNER, JOHANNES (toim.) 2004: *Second language conversations*. London: Continuum.
- HAKULINEN, AULI – KARLSSON, FRED 1979: *Nykysuomen lauseoppia*. Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran Toimituksia 350. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura.
- HEIKKINEN, KIRSI 1993: *Eräiden lateraaliala läheisyyttä osoittavien postpositioiden semantiikkaa*. Pro gradu -tutkielma. Oulun yliopiston suomen ja saamen kielen laitos. *Helsingin Sanomat* 2019. Monikielisyys lisääntyy, vaikka tilastot eivät sitä aina tunnista. Pääkirjoitus 29.4.2019. <https://www.hs.fi/paakirjoitukset/art-2000006087303.html> (3.5.2019).
- IKOLA, OSMO 1961: *Das Referat in der Finnischen Sprache. Syntaktisch-stilistische Untersuchungen*. Suomalaisen Tiedeakatemian Toimituksia B 121. Helsinki: Suomalainen Tiedeakatemia.

- ISK = HAKULINEN, AULI – VILKUNA, MARIA – KORHONEN, RIITTA – KOIVISTO, VESA – HEINONEN, TARJA RIITTA – ALHO, IRJA 2004: *Iso suomen kielioppi*. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura.
- KESKIMAA, SARI 2019: Kalle Päätalon Iijoki-sarja kielielämäkertana. Lektio. – *Virittäjä* 123 (1). <https://doi.org/10.23982/vir.77272>.
- KOLEHMAINEN, LEENA 2005: *Präfix- und Partikelverben im deutsch-finnischen Kontrast*. Finnische Beiträge zur Germanistik 16. Frankfurt am Main: Peter Lang.
- 2010: From a spatial adposition to a grammatical relations' marker. Contact- and context-induced grammaticalization and their interaction. – *Lähivõrdlusi/Lähivertailuja* 20 s. 98–154. <http://dx.doi.org/10.5128/LV20.04>.
- KURHILA, SALLA – LILJA, NIINA 2017: Toisto ja korjauksen rajat. – *Virittäjä* 121 (2) s. 213–243. <https://doi.org/10.23982/vir.56632>.
- Lönnr. = Elias Lönnrot: *Suomalais-Ruotsalainen sanakirja*. Helsinki 1874–1880.
- MARTIN, ALICE 2001: A translator's view of translation norms. – *Helsinki English Studies* 1. <http://blogs.helsinki.fi/hes-eng/volumes/volume-1-special-issue-on-translation-studies/a-translators-view-of-translation-norms-alice-martin/> (25.3.2011).
- MARTIN, MAISA 1989: *Amerikansuomen morfologiaa ja fonologiaa*. Lisensiaatintutkielma. Jyväskylän yliopiston suomen kielen laitos.
- Missale Aboense, secundum ordinem fratrum praedicatorum* [1488]. Näköispainos. Toimittanut Martti Parvio. Porvoo: Suomen Kirkkohistoriallinen Seura 1971.
- MÄKIPÄÄ, SÄDE 2018: Uusi tietokirjailmiö on nimeltään ”brainy books” – maailmaa, ihmistä ja historiaa selittävät teokset myyvät nyt huikkeen hyvin myös Suomessa. – *Helsingin Sanomat* 2.8.2018. <https://www.hs.fi/kulttuuri/art-2000005776454.html> (6.5.2019).
- MÄNTYNYNEN, ANNE – SHORE, SUSANNA – SOLIN, ANNA (toim.) 2006: *Genre – tekstilaji*. Tietolipas 213. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura.
- Nykysuomen sanakirja*. Helsinki: WSOY 1951–1961.
- NÄRHI, EEVA MARIA 1985: Kaavanimistön suunnittelu. – *Kielikello* 2/1985. <https://www.kielikello.fi/-/kaavanimiston-suunnittelu>. (11.5.2021).
- PAIKKALA, SIRKKA 2000: Nimistönsuunnittelu kunnissa. – Sirkka Paikkala (toim.), *Kaavanimien hätäkaste. Nimistönsuunnittelu kunnissa 1999* s. 7–57. Kotimaisten kielten tutkimuskeskuksen julkaisuja 113. Helsinki: Kotimaisten kielten tutkimuskeskus & Suomen kuntaliitto.
- PULKKINEN, PAAVO 1963: Havaintoja adessiivin käytöstä. – *Virittäjä* 67 (4) s. 318–338.
- REISS, KATHARINA – VERMEER, HANS J. 1984: *Grundlegung einer allgemeinen Translationstheorie*. Linguistische Arbeiten 147. Tübingen: Max Niemeyer Verlag.
- ROMPPANEN, MERI 2011: *Toisen tavun vokaalin puolipituus viiden liperiläisnuoren puheessa*. Suomen kielen pro gradu -tutkielma. Itä-Suomen yliopisto.
- SACKS, HARVEY – SCHEGLOFF, EMMANUEL A. – JEFFERSON, GAIL 1974: A simplest systematics for the organization of turn-taking for conversation. – *Language* 50 (4) s. 696–735. <https://doi.org/10.2307/412243>.
- SAUSSURE, FERDINAND DE 2014 [1916]: *Yleisen kielitieteen kurssi*. Suomentanut Tommi Nuopponen. Tampere: Vastapaino.
- SMSA = Suomen murteiden sana-arkisto. Helsinki: Kotimaisten kielten keskus.
- SSA 1 = *Suomen sanojen alkuperä. Etymologinen sanakirja. I A–K*. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura & Kotimaisten kielten tutkimuskeskus 1992.
- Suomen kielen perussanakirja*. Helsinki: Valtion painatuskeskus & Kotimaisten kielten tutkimuskeskus 1990–1994.
- TAMMELIN-LAINE, TAINA 2015: *Aletaan alusta. Luku- ja kirjoitustaidottomat aikuiset uutta kieltä oppimassa*. Jyväskylä Studies in Humanities 240. Jyväskylä: Jyväskylän yliopisto. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-951-39-5997-5>.
- VILKUNA, MARIA 1996: *Suomen lauseopin perusteet*. Kotimaisten kielten tutkimuskeskuksen julkaisuja 90. Helsinki: Edita.

- VISK = HAKULINEN, AULI – VILKUNA, MARIA – KORHONEN, RIITTA – KOIVISTO, VESA – HEINONEN, TARJA RIITTA – ALHO, IRJA 2008: *Iso suomen kieliopin verkkoversio*. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, Kotimaisten kielten tutkimuskeskus, Helsingin yliopiston suomen kielen ja kotimaisen kirjallisuuden laitos. URN:ISBN:978-952-5446-35-7. <https://scripta.kotus.fi/visk/etusivu.php>. (11.5.2021).
- WOOLARD, KATHRYN A. 1992: Language ideology. Issues and approaches. – *Pragmatics* 2 (3) s. 235–249. <https://doi.org/10.1075/prag.2.3.01woo>.